ПРОЛЕТАРИЕБО ЧВЕЛА ДВЕЧНИСА, ШЕЕРТДЕДИТ!

კომუნისტი

СССР

ГАЗЕТИ გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 145 (20186) — ხუთშაბათი, 23 ივნისი, 1988 წელი. — ფასი 3 კაპ.

საქართველო: სამეურნეო ანგარიში და ინიციატივა

ზოგიერთი ფაქტი სტატისტიკის სარკეში

საქართველოს ხვედრითი წილი საკავშირო მასშტაბით:

ტერიტორია — 0,3 პროცენტი, მოსახლეობის რიცხვი — 1,9 პროცენტი,

ეროვნული შემოსავალი — 1,7 პროცენტი, მრეწველობის პროდუქცია — 1,4, სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქცია — 1,4 პროცენტი,

ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის შესყიდვა — 93,4 პროცენტი, ციტრუსებისა — 95, ეთერზეთოვანი კულტურებისა — 13,3, ყურძნისა — 8,3, ხილის და კენკრისა — 9,6, ხორცისა — 0,85, რძისა — 0,4 პროცენტი.

რესპუბლიკაში შემოაქვთ:

ხორცი — მოხმარების მოცულობის 30,5 პროცენტი, რძე და რძის პროდუქტები — 54,8 პროცენტი.

აქტუალური თემა

დაძლევის გზით

„ტრუდის“ კორესპონდენტის კითხვებზე უპასუხებს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჯ. ი. პატიაშვილი

— „საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული სახოგადოებრივი აზრის ცენტრის კვლევამ გვიჩვენა, რომ ადამიანები ერთ-ერთ უპირველეს ამოცანად მიიჩნევენ ეკონომიკის გარდაქმნის. როგორ ვითარდება ეს პროცესი?

— ერთმნიშვნელოვანი პასუხის გაცემა ძნელია. ცენტრალური კომიტეტის აპრილნინდელ პლენუმზე ჩვენ გავაანალიზეთ სიტუაცია. აღინიშნა, რომ ხუთწლედის დამდეგიდან მივაღწიეთ ერთგვარ ცვლილებებს სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებაში. თანაც მიმდინარე წელს დაისახა უფრო საგრძნობი ძვრები. წლის განვლილ პერიოდში დიდი ხნის, მაძინილზე პირველად ეროვნული შემოსავლის მთელი მატება მიღებულია შრომის ნაყოფიერების ზრდის წყალობით, ხოლო სამრეწველო წარმოების ზრდა მიღწეულია მომუშავეთა რიცხვის შემცირების პირობებში. დადებითი შედეგი მოიტანა საწარმოთა გადასვლას, თვითდაფინანსებასა და თვითანაბაღიურებაზე. მათთან წარმოების მოცულობისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდა წლის დამდეგიდან მეტია, ვიდრე საშუალოდ მრეწველობაში. სახელმეურეულობო დისციპლინის დაცვით ჩვენ, როგორც იქნა, მეჩიდროდ მივუახლოვდით საშუალო საკავშირო დონეს. უკანასკნელ წლებში პირველად საგრძნობლად გაიზარდა მოგების გეგმის შესრულების პროცენტი. შეიძლება-დავსახელოთ სხვა დადებითი მოძიებებიც. მაგრამ საერთოდ სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დინამიკა მყარი არ არის.

— მთელი ჩვენი ქვეყნისათვის გარდამავალი პერიოდის საერთო სიძნელეებს, წარსულის ძმინე ტვირთს, როგორც ჩანს, მართლზომიერი დავუშატოთ რეგიონული ხასიათის სიძნელეებიც, კერძოდ, ლვინის მრეწველობის შეკვეცა, რომელიც მოსკვა აგრარსამრეწველო კომპლექსის გადამშუშავებელ საწარმოთა სტრუქტურის არსებითად შეცვლა ამ ეფექტ გამომდინარე ყველა შედეგით, ანდა ზარალი, რომელიც რესპუბლიკამ შარშან განიცადა: გამძვინვარებული სტიქიისგან?

— ესეც არის, მაგრამ მიზეზები უფრო ღრმად არის დამალული. ისინი ნაჩვენებია სკკ ცენტრალური კომიტეტის თეზისებში XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციისათვის. გარდაქმნის პროცესის წინააღდეგობრივის შეიკვეს თვით ახლის ბრძოლა ძველთან, კონსერვატიული, ბიუროკრატიული შეგნების გადმონაშთების დაძლევა, რომლებიც განსაკუთრებით გამძაფ ალმოჩნდა, ერთი მხრივ, ხორციელება რადიკალური ეკონომიკური რეფორმა, ხოლო მეორე მხრივ — შენარჩუნებულია აზოოვნების, ჩაბარებულობა, მისწრაფება ამისადმი, რომ ჩაგდებულმა ჩვეულ ხერხებსა და მეთოდებს, ზოგჯერ კი აშკარა ადმინისტრაციული დიქტატი, რომელიც უგულებელყოფს კანონიერ კანონებს. რესპუბლიკის მრეწველობაში ბრძოლის ორგანიზაციის ბრიგადული ფორმით მოცვლა მუშათა 70 პროცენტზე მეტი, მათ შორის 45 პროცენტზე მეტი მუშაობს საფეიერფეოგაგარიშიან ბრიგადებში. სოფლის მეურნეობასა და მშენებლობაში ეს მაჩვენებლები უფრო მაღალია. და რა გამოდის? უცებ-ვგება ფრიად მოკრძალებულია. როგორც: აღმორნდა, ბიუროკრატებმა იჩქარეს ანგარიშის ჩაბარება და თავი არ შეუფუზებიათ რეალური საქმიანობა. ეტყობა, ვერ შელეფინან ბულებრიკული ინ ინ ბრიგადა СОРЕВНОВАНИЯ С БРИГ Ч. ЧАБРАШВИЛИ

თბილისის ე. ო. პატონის სახელობის ელექტროშესაღუღი მოწყობილობის ქარხნის მეისტრუმენტე ზეინკალი ვახტანგ ბადრაშვილი საწარმოს შრომითი კოლექტივის სახელით თავმჯდომარეა. მუშათა შორის და ადმინისტრაციაშიც მან ავტორიტეტი მოიხვეჭა გამოცდილებით და პროფესიული ოსტატობით, ქარხნის ერთგულებით, უოველგვარ საქმეში მუყაითობითა და თანმიმდევრობით. ვახტანგს თავის ერთ-ერთ უმთავრეს ამოცანად მიაჩნია საწარმოს რაც შეიძლება მეტი მუშაკი ჩაბას დემოკრატიზაციის პროცესში და თვითმმართველობაში.

ე. რასოვის ფოტო (საქდისი).

ფიქრის საბაბი

შექმნილია ქაღალდზე

ხუთი თვის მანძილზე რესპუბლიკის კოოპერატივებმა გაასაღეს მნიშვნელოვნად მეტი პროდუქცია და გაუწიეს მეტი მომსახურება, ვიდრე მთელი გასული წლის განმავლობაში. მაგრამ მათი პროდუქციისა და მომსახურების ზვედრითი წილი საგლეშწიფო საწარმოებთან შედარებით ერთ პროცენტსაც კი არ შეადგენს. რესპუბლიკაში რეგიასტრირებული კოოპერატივებიდან ფუნქციონირებს მხოლოდ მესამედი. კოოპერაციულ მოძრაობას აფერხებს, კერძოდ, ბიუროკრატიული დაბრკოლებანი წარმოების საშუალებათა გამოყოფაში.

ინსტიტუტი

პრემია კი მიიღეს

რესპუბლიკის მეჩაიეებს მეწყვეტად სჭირდებათ ვიბრაციის დაბალი დონის მქონე ფარო პირმოფიის ჩაის ბეჭრის სასხლავი აპარატები. ახალი ნიმუშები შემუშავებულია, მაგრამ ისინი უალრესად ნელა ინერგება. ან დამაბასთანებელი. მაგალითი. „აპარატი უხრუნველყოფს შრომის ნაყოფიერების რეჟიერ ზრდას; 5,7-ჯერ დანაზოგავს შემცირებას. ერთი აპარატის დანერგვის წლიური ეკონომიკური ეფექტი 1626 თასა მანეთს შეადგენს“. ეს არის ჯაჭვური ტიპის ფართო პირმოდების ჩაის სასხლავი აპარატი 1-ის სახელმწიფო გამოცდის ოქმის ნაწყვეტი. იგი ოცი წლის წინათ შეიქმნა! სამთო სასოფლო-სამეურნეო მანქანების საკავშირო სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტმა და „საქსოფლმანქანამ“ ქარხანამ ორჯერ მიიღეს პრემია აპარატის „დანერგვისათვის“ — შესაბამისად 20 და 24 ათასი მანეთი. მეჩიოეები ამ დღემდე ელიან მას...

არსებითი საუბარი

რაგორ დავაჩქაროთ ახალმოსახლეობა?

ლასაკანები, რომლებიც საბინაო მშენებლობაში მდგომარეობის დეტალური ანალიზის შემდეგ საქართველოს სოციალურ-კულტურულ-საყოფაცხოვრებო ობიექტების მშენებლობისადმი ერთგულების გამლიერების საკავშო ჯგუფმა გამოტანა, სანუგეშო არ აღმოჩნდა: ახლანდელი ტემპის პირობებში თავს ვერ გაართმევენ სკკ XXVII ყრილობის მიერ დასახულ ამოცანას — 2000 წლისათვის თითოეული ოჯახი უზრუნველყოფო ცალკე ბინით ან ინდივიდუალური სახლით. თბილისში, მაგალითად, ახალ ბინებში ეს-ეს არის სახლდებიან 1964-1965 წლებიდან რიგში მდგომნი... როგორ შევცველთ მდგომარეობას? ამ კითხვაზე პასუხის ძიებას მიეძღვნა სამეშაო ჯგუფის მორიგი სხდომა.

რუსთავის ლითონკონსტრუქციების ქარხნის დირექტორი ა. ფოლიდე: ჩვენი 800 მუშიდან 234-ს სპირდება ბინა. იმედს ვამყარებთ მხოლოდ ბინების ცენტრალიზებულ გამყოფფაზე — მაშასადამე, კიდევ დიდნანს უნდა იყვნენ ადამიანები გაჭირვებულნი. ჩვენს ინარიცხებს დაეუმატეთ ბინსო�sახელის კიდ-ლიტი და დავიწყეთ 48-ბინიანი სახლის შენება. ვიყოდეთ ამშენ, ჩავებით პირდაპირ კოოპერაციაში მშენებლებთან.

თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე **დ. ლომაია:** ეს არ არის საუკეთესო გამოსავალი. უნდა შექმნათ საკუთარი მშენებლობა. მზად ვართ მიგიღოთ მეპაიეებად: იმ საწარმოთა სახსრებით, რომლებმაც გადაწყვიტეს განავითარონ სამეურნეო ინგარიში, ჩვენ ვაშენებთ რაიონებიანი ბინების ნაკადს.

რესპუბლიკის პროფსაბჭოს თავმჯდომარე **ვ. სირაძე:** ჯერ კიდევ ძლიერია სამეურნეო ხელმძღვანელების, პროფკომიტეტების სხვისი მოიმედობის განწყობილება, ინერცია. მდგომარეობა ისეთია, რომ რესპუბლიკის მშენებლუტრის სამძღვარეები ვერ უზრუნველყოფენ სახინო მშენებლობის მიმდინარე ხუთწლედისათვის დასახულ ტემპს. ამ მიზეზით 1986-1987 წლებში ათეულები არ არის დაახლოებით 90 მილიონი მანეთის კაპიტალური დაბანდებანი. გამოსავალი ერთია — ყოველნაირად განავითაროთ სამეურნეო ანგარიში, შეექმნათ სამეურნეოანგარიშიანი სამშენებლო ქვეგანაყოფები, გავფართოოთ სამშენებლო ტექნიკის გასაქირავებელი პუნქტები ქალაქი, გორკელთა მაგალითით მშენებლობაში ჩავაბათ შრომითი კოლექტივები...

...სამეშაო ჯგუფმა განსაზღვრა სამეურნეო ანგარიშით სოციალურ-საყოფაცხოვრებელი სახლების მშენებლობის საკონტროლო ციფრები. 1955 წლამდე სამრეწველო საწარმოებმა თვითონ უნდა აშენონ მილიონი კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი. სამეცენიერო ინსტიტუტებმა, სამეცნიერო-საპროექტებლებმა. მოწყობილობასა და სანენ მასალებზე მომავალი წლისათვის სამეურნეო ანგარიშით საცხოვრებელი სახლების ასაგებად საწარმოებისაგან სახმომარაგებამ უკვე მიიღო 29-ჯერ მეტი შეკვეთა, ვიდრე შარშან.

ჩ. ბრიგორიევი.

ყურადღება: გამოცდილება

ნაყიდია... ვალები

სამ მილიონ მანეთზე მეტი დაუჯდა „როტორის“ სამეცნიერო-საწარმო გაერთიანების შრომის გაკოტრებული მეფრინველეობის ფაბრიკის ყიდვა, რომელმაც ამ თანხის ვალები დაგროვა. ხომ არ შეიდო საწარმო, როცა შეიძინა ხოხუმის რაიონის ერთ-ერთი ყველაზე ზარალიანი საწარმო?

საჯარო ვაჭრობით გაყიდული საწარმოს გაერთიანების პროგრამა, რომელიც ახალმა მეპატრონეებმა საქონელსა და მომსახურებაზე მოთხოვნის კონიუნქტურის გათვალისწინებით შეიმუშავეს, გვარწმუნებს: შეიდოდა არ უნდა იყოს. ხანგრძლივი წლების მანძილზე ხომ მეფრინველეობამ ფაბრიკაში ვერ იქნა და არსებითად ვერ მოიკიდა ფეხი, მხოლოდ ზარალი მოაქვს. გადაწყვეტილია მკვეთრად შეცვალონ მისი პროფილი. აქ შეიქმნა „როტორის“ სამეურნეოანგარიშიანი საწარმო-ექსპერიმენტული ეკონომიკა.

„როტორმა“ ხელიდან არ გაუშვა არც იმის შესაძლებლობა, რომ უფრო აქტიურად გაბარიციელოს თავისი სასურსათო პროგრამა: ყოფილი მეფრინველეობის ფაბრიკის საწარმოო ფართობების ნაწილი შენარჩუნებულია დამხმარე მეურნეობისათვის.

ვ. ცეკავა,

სოხუმი.

„ტრუდი,“ 1988 წ. 22/VI.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში

ბაიმართა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს მორიგი სხდომა. სხდომაზე კონტროლის წესით განიხილეს, თუ როგორ სრულდება საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებანი მეთორმეტე ხუთწლეულში რესპუბლიკის სამრეწველო მეურნეობის სტაბილურობის ზრდისა და პურის საფურაკვე რეურსების გაზრდის შესახებ.

მუშაობა, რომელიც რესპუბლიკის სახაგრომრეწვი და პუტარდოლეტების სამინისტრო ჩეკვეთან ზემოაღნიშნული დადგენილების შესასრულებლად, საკმარისად არ არის მიჩნეული. საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს მოსთხოვა სახაგრომრეწვისა და პუტარდოლეტების სამინისტროს ხელმძღვანელობას განაზორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი, რათა აღმოფხვრან მთელი ნაკლოვანებანი მარცვლეულისა და მისი ფურაკის პროდუქციის წარმოებაში, ფართოდ დანერგონ კოლექტიური, საოჯახო და სანარო იჯარა, კულტურების მთელ-მოყვანის ინტენსიური ტექნოლოგიები, დაარქვრონ მარცვლეულგადამამუშავებელი საწარმოების მშენებლობა და მათი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის განვითარება, ამამლონ სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების პასუხისმგებლობა მარცვლეულის წარმოების ინტენსიფიკაციის საბოლოო შედეგებისათვის.

პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს, ადგილობრივ საბჭოთა ორგანოებს დაეკვალთ ყოველმხრივ და კრიტიკულად გაანალიზონ აგროკომპლექსის მეურნეობათა და საწარმოთა ორგანიზაციულ-პარტიული ხელმძღვანელობის ნაკლოვანებანი და ხარვეზები სამარცვლე საკითხის გადაწყვეტაში, გააძლიერონ მომთხოვნელობა რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანებებისა და მეურნეობების ხელმძღვანელ-სპეციალისტების მიმართ სასურსათო პროგრამების რეალიზაციაში, წარმართონ პირველადი პარტორგანიზაციები, რათა კოლექტივებში შექმნან საწარმოო ამოცანების გადაწყვეტით დიდი დაინტერესებისა და მეურნეობრიობის ყოველგვარ დამბინაგებათა შეუწყნარებლობის ატმოსფერო, ყოველი ნეგატიური მოვლენის ფართო საჯარო განხილვა.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ განიხილა ეკონომიკური რეფორმის პირობებში სამრეწველო საწარმოთა მუშაობის საკითხი, ამსკელა პარტიული ორგანიზაციათა ამოცანებზე შიდასაწარმოო სამეურნეო ანგარიშის, შრომის ანაზღაურების ახალი ფორმების დანერგვის უზრუნველსაყოფად და ეკონომიკური საყოველთაო სწავლების, გაავთვარებლად. აღინიშნა, რომ რესპუბლიკაში გეგმაზომიერი მუშაობა მიმდინარეობს სრულ სამეურნეო ანგარიშსა და თვითდაფინანსებაზე საწარმო-ორგანიზაციათა გადასაყვანად. ამიტომ ეკონომიკურმა რეფორმამ მოიცვა სამრეწველო საწარმოთა და გაერთიანებები დაახლოებით 30 პროცენტი. მიმდინარე წლის ხუთი თვის შედეგების მიხედვით რესპუბლიკაში სამრეწველო წარმოების მატებამ შეადგინა 4,1 პროცენტი, შრომის ნაყოფიერების მატებამ — 4,8 პროცენტი, ხოლო მეურნეობრიობის ახალ პირობებში მომუშავე საწარმოთა მიხედვით ამ მაჩვენებლებმა შესაბამისად 5,4 და 6,5 პროცენტს მიაღწია.

ამასთანავე, აღინიშნა ბიუროს სხდომაზე, მეურნეობრიობის ახალ პირობებზე გადასვლამ გვიჩვენა, რომ ეს პროცესი მთელ რიგ საწარმოებში ჯერ კიდევ ზერელე და ფორმალურია.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ პარტიის საოლქო, საქალაქო და რაიონულ კომიტეტებს დავალა უზრუნველყონ, რომ განუხრელად სრულდებოდეს დიდებულიული ორგანიზმის გადაწყვეტილებანი ეკონომიკის მართვის სისტემის გარდაქმნის შესახებ და უმნიშვნელოვანეს ამოცანად მიიჩნიონ პარტიული გაფლენის კაძლიერება მეურნეობრიობის ახალ პირობებზე გადასვლის დროს საწარმოორგანიზაციათა ხელმძღვანელების ფორმებისა და მეთოდების განახლების პროცესებზე.

საწარმოთა ხელმძღვანელებს დაეკალთ პარტიულ ორგანიზაციებთან და შრომითი კოლექტივების საბჭოებთან ერთად განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი შიდასაწარმოო სამეურნეო ანგარიშის, კოლექტიური იჯარის დანერგვის, შრომის ორგანიზაციისა და ანაზღაურების მოწინავე ფორმების აქტიური გავრცელების, გაღრმავებული ეკონომიკური სწავლების უზრუნველყოფისათვის.

მიღებული საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ერთობლივი დადგენილება „ახალციხის რაიონის მაღალი მთის ზონის სოფლების ეკონომიკის შემდგომი განვითარებისა და მოსახლეობის სოციალურ-კულტურული დონის ამაღლების ღონისძიებათა შესახებ.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს სხდომამ განიხილა აგრეთვე რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სახალხო-სამეურნეო ცხოვრების ზოგიერთი სხვა საკითხი.

გუშინ, დღეს, ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

ისტორიის დაუვიწყარი უურცლები

მოსკოვი. „**გამოფენა — „პარტიული კონფერენციები: ისტორიის ფურცლები“ — გაიხსნა 21 ივნისს სსრ კავშირის რევოლუციის ცენტრალურ მუზეუმში. იგი მიეძღვნა მომავალ XIX საკავშირო პარტიულ კონფერენციას.**

პირველად არის ფართოდ წარმოდგენილი ყველა პარტიული კონფერენციის ისტორია. დოკუმენტების მასალაზე დაყრდნობით გამუქებულია მათი მუშაობა, აზრთა შეტაკება, გადაწყვეტილებათა მიმოხილვაება. ამ ნაშრომებიდან ერთ-ერთი ადგილი ეთმობა ბოლშევიკურ-ბოლშევიკურ-ბოლშევიკურ-

სკკპ XIX საკავშირო კონფერენცია

საკავშირო პარტიული ფორუმის დელეგატებად არჩეულნი არიან რწმუნდა შორის რწმუნული, ისინი, ვინც თავიანთი საქმიანი, პოლიტიკური და მორალური თვისებებით გამოირჩევიან და ვარდაქმნის ავანგარდში იმყოფებიან. ერთ-ერთი მთავარი მაფრთხილებელი სამთო-მომპოვებელი კომბინატის ლია სამთო საშუალების ექსკავატორის შემფასებელ ამირან მაისურაძე. „კომუნისტის“ კორესპონდენტი დ. ბერაძე შეხვდა მას თავის საშუალი უბანზე და სთხოვა ეამბარა ეთქვა ეზეზე. გამოეთქვა თავისი თვალსაზრისი განსახილველ პრობლემებზე, იმაზე, თუ რა ფიქრობდა და ალელვებდა ამჟამად მისი შმობლიური შრომითი კოლექტივის წევრებს და, საერთოდ, რაიონის კომუნისტებს.

— კონფერენციაზე ნიტყვით გამოსვლის საშუალება რომ მოგეცეთ, რას იტყოდით და რომელ ძირითად პრობლემაზე გაამახვილებდით ყურადღებას?

— სხთქმელის მეტი რა არის, მით უფრო, რომ კონფერენციისაგან ძალიან ბევრს მოველოდ. იგი მრავალ მტკივნეულ საკითხს გასცემს პასუხს. დიდი საუბარი გამართება რადიალურ ეკონომიკურ რეფორმაზე. თუ ჩემი ჭერი დადგა, უსათუოდ აღენიშნავ, რომ ამ მხრივ ჩვენს საწარმოში, რომელიც ქართული ფირადი მეტალურგიის ფლაგმანია, მრავალი პრობლემაა. ერთი წლით ადრე შევუდექით მზადებას სამეურნეო ანგარიშზე გადასასვლელად. ამჟამად უკვე თვითდაფინანსებასა და თვითანაზღაურებაზე ვიმყოფებით და ჩვენი საქმეები უკეთ მიდის. კომბინატი ორი კვარტალის მანძილზე ზედიზედ იმარჯვებს საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში და პოზიციებს კვლავაც არ დაკარგავს. ვვაქვს მოგებაც, საჭირო თანხებიც, მოქმედებს კანონი საბელმწიფო საწარმოს (გაერთიანების) შესახებ, რომელიც თითქოს სრულ დამოუკიდებლობას ვვანიჭებს, მაგრამ... თითქოს-მეთქი, იმიტომ ვამბობ, რომ ჩვენ ამას ფაქტობრივად ვერ ვგრძნობთ, რადგან ჯერ კვლავაც სხვაზე ვართ დამოკიდებული. უკანასკნელ ხანს განსაკუთრებით გვაფრთხილებ რკინიგზა. პროდუქცია არის, პარტნიორები გველოდებიან, ეფექტი კი არ არის, არ გვყოფნინ. სისტემატურად გვირკვევენ, მოგვდის წერილები, დეპეშები, სირცხვილისაგან ვიწვით, მაგრამ რა ვქნათ, რკინიგზა გვლალატობს.

ეი, კიდევ ერთი პრობლემა: კომბინატის კაზრეთის საცხოვრებელ მასივში ექვსი ათასი კაცი ცხოვრობს, მაგრამ აქ არც კულტურის სახლია და არც სპორტკომპლექსი, მაშინ, როცა თანხები საკმაოდ გვაქვს და შშენებლობა

ᲠᲐᲡ ᲤᲘᲥᲠᲝᲑᲡ ᲩᲐᲚᲮᲘ

არ გაგვიჭირდება. სატიტულო სიაში მათი შეუნერთბლიც, შეტანა თითქმის შეუძლებელია. ყოველ შემთხვევაში წელთეს ეს არ მოხდება. არ ვიცით, რა იქნება მომავალში. ერთი სიტყვით, ეგრომობთ, ვიღაწვით, მოგება ᲩᲩᲘᲗᲐ, ჩვენს ანგარიშზე ბანკში სოლიდური თანხა ირიცხება, მაგრამ მთანი დახარჯვა არ შეგვიძლია. ვის რად უნდა ასეთი ფული, ან სად არის ის ალთქმული დამოუკიდებლობა? სკკპ ცენტრალური კომიტეტის თეზისებში XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციისათვის კი გარკვევით არის ჩაწერილი, რომ ეზრდება ასეგრეთანი სანთნო შენერგლობისა და ჯანმრთელობის დაცვის, სახალხო განათლებისა და კულტურის მატერიალური ბაზის განმტკიცების, სხვა სოციალური მიზნებისთვის, აყენა აგრეთვე იმან, რომ მომმე რესპუბლიკების არაეროვნულ სკოლებში სავალდებულო არ არის იქაური ენისა და ლიტერატურის სწავლება. მაგალითად, საქართველოში არაქართულ სკოლებში ჯეროვანი ყურადღებით არ ისწავლება ქართული ენა და ლიტერატურა. სწორედ ამის შედეგია, რომ ბოლნისის რაიონში მცხოვრებმა აზერბაიჯანელმა, სომეხმა და არაქართული ეროვნების სხვა ახალგაზრდებმა თითქმის არ იციან ქართული ენა. მათი წინაპრები კი ამ ენაზე თავისუფლად საუბრობდნენ. ეს ქმნის დიდ პრობლემებს რაიონში მცხოვრებ სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენელთა ურთიერთობაში. ის, ვინც საქართველოში ცხოვრობს და მუშაობს, სასურველია ქართული ენისაც ფლობდეს. არადა, ეს

კონფერენციის დელეგატი

კანონი უნდა კანონოᲑდეს

მაგრამ ბიუროკრატიზმი ამ საქმეს ხელს უშლის. ვფიქრობ, პარტიული კონფერენცია ამ საკითხს კონკრეტულ პასუხს გასცემს.

ია ეს იქნებოდა ერთ-ერთი საკითხი, რომელზეც კონფერენციაზე ვილაპარაკებდი.

— პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა და შრომითმა კოლექტივებმა კონფერენციის დელეგატებს თავიანთი განაწესი დაუსახეს. ამ მხრივ, ცხადია, არც თქვენ იქნებით გამონაკლისი.

— როცა კონფერენციის დელეგატად ამირჩიეს, მე შეეხვედი ბოლნისის რაიონის მშრომელებს, ესეც არ იყოს, შეგიძლიე კოლექტივში ვარ და ადამიანები მრავალ განაწესს ამლერენ, რომელთაც შეძლებისდაგვარად განვახორციელებ.

ბოლნისის არასრული საშუალო სკოლის დირექტორმა გიგი ჭყონელმა დამავალა, გადაეცი კონფერენციის მისი მოსაზრება. უკანასკნელ წლებში, თქვა მან, პრესაში იბეჭდება მასალები ისტორიულ სინამდვილეზე, რომლის შესაბამად ეს ბრალ ვერ ვიღებდი. ამდენად მან, ცხადია, ასაბუთა ვერ ᲩᲩᲘᲗᲐ სკკპ ისტორიაში, სსრ კავშირის ხალხთა უახლეს ისტორიაში. საერთოდ, სსრ კავშირის ხალხთა ისტორია, მისი აზრით, ოდნავადაც ვერ ამართლებს ამ სახელს, რადგან იგი ეფრო მეტად რუსეთის, ისტორიაა და მასში მოკავშირე რესპუბლიკები იშვიათად თუ „ᲐᲒᲝᲔᲗᲘᲡ“ ხოლმე. ისტორიის არადამკმაყოფილებელმა, სქემატურმა სწავლებამ კი შექმნა სიძნელენი და გართულებანი ეროვნულ ურთიერთობებში. გავიხსენოთ უზბეკეთის, აზერბაიჯანის, სომხეთის ამბები. ეროვნულ საკითხს დიდი ზიანი მი-

ᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲐᲚᲓᲐᲪᲕᲘᲗᲘ ᲝᲠᲒᲐᲜᲝᲔᲑᲘ ᲓᲐ ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ ᲐᲛᲝᲪᲐᲜᲔᲑᲘ

ᲡᲙᲙᲞ ცენტრალური კომიტეტის XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის თეზისებში ხაზგასმითაა ნათქვამი სამართალდაცვითი ორგანოების თანამედროვე ამოცანებზე. ამ ორგანოებს ევალებათ მტკიცედ დაიცვან მოქალაქეთა კონსტიტუციით გარანტირებული უფლებები და კანონიერი ინტერესები, სახელმწიფო ცხოვრების დემოკრატიული პრინციპები. კანონმდებლობის შემდგომმა სრულყოფამ, აღნიშნულია თეზისებში, რადიკალურად უნდა გაძლიერების მართლმსაჯულების, სპარკეტრორო ზედამხედველობის როლი ჩვენს სახელმწიფოში, სამართალწარმოების დემოკრატიული პრინციპები, პროცესის მოწესწრიფოებინობა, უდანაშაულობის პრეზუმფიცია, დაცვის უფლება და საგამოძიებო აპარატის მუშობა.

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამამ ჩამოაყალიბა და განსაზღვრა ის მთავარი ამოცანა, რომელიც დგას პარტიული ორგანოების წინაშე. კერძოდ, სკკპ პროგრამაში აღნიშნულია, რომ „პარტიის უდიდესი ზრუნვის საგანი იყო და არის სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ცხოვრების სამართლებრივი საფუძვლების განმტკიცება, სოციალისტური კანონიერების, და მართლწესრიგის განუხრელი დაცვა, მართლმსაჯულება, სპარკეტრორო ზედამხედველობის, იუსტიციისა და შინაგან საქმეთა ორგანოების მუშობის გაუჯობესება.

ამ საპროგრამო ამოცანის შუაზე უნდა გაძლიერდეს ბრძოლა სახელმწიფოო, საზოგადოებრივი და მოქალაქეთა კანონიერი ინტერესების დასაცავად, გადამწყვეტი ზომები უნდა გატარდეს პარტიული, სახელმწიფო, სამეურნეო და შრომითი დისციპლინის შემდგომი განმტკიცებისათვის. სამართალდაცვითმა ორგანოებმა უნდა გარდაქმნან და გაიუმჯობესონ თავიანთი მუშობა, რათა კიდევ უფრო გაიზარდეს ᲩᲩᲘᲗᲐ ᲩᲩᲘᲗᲐ სოციალისტური კანონიერება და მართლწესრიგი.

სოციალისტური კანონიერების, მართლწესრიგის, სახელმწიფო და საქეურნეო დისციპლინის შემდგომი განმტკიცების საქმეში განსაკუთრებული როლი ენიჭება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1987 წლის 4 ივნისის დადგენილებას „სოციალისტური კანონიერებისა და მართლწესრიგის განმტკიცებაში სპარკეტორო ზედამხედველობის როლის ყოფნისიერებათა შესახებ“. სკკპ ცენტრალური კომიტეტს სამართლიანად მიაჩნია, რომ საჭიროა ჯარიოესეიანად გარდაიქმნას სსრ კავშირის პროკურატურისა და მინისტერიუმის ბრძანებულებით ხუთი წლის ვადით, მაგრამ არა უმეტეს ორი ვადისა (10 წელი).

გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ზოგიერთი მძიმე სოციალისტური რესუბლიკა კანონმდებლობამ ამ მხრივ გადატარა უკვე გარკვეული რეფორმა. ბულგარეთის სახალხო რესუბლიკაში, მაგალითად, ამჟამად მოსამართლეებს ირჩევს არა ადგილობრივი მოსახლეობა, არამედ რესუბლიკის სახალხო კრება. პოლონეთის სახალხო რესუბლიკაში საერთოდ გაუქმდა მოსამართლეთა არჩევის ინსტიტუტი და ამჟამად მოსამართლეები ინიშნებიან სახელმწიფო საბჭოს მიერ. ჩეხოსლოვაკიაში მოსამართლეებს ირჩევენ 10 წლის ვადით, უნგრეთში — უვადოდ.

XIX საკავშირო პარტიულ კონფერენციზე ყოველმხრივად და ობიექტურად უნდა შეფასდეს ყოველი გამოთქმული წინადადება იმ თვალსაზრისით, რომ მოსამართლეები დაიცვა იყვნენ ყოველგვარი ზემოქმედებისა და მათ საქმიანობაში უკანონო ჩარევისაგან. სასურველი იქნებოდა სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის დაწესება იმ პირების მიმართ, ვინც ზემოქმედებას ახდენენ მართლმსაჯულების ობიექტურ განხორციელებაზე.

უნდა გადაისინჯოს, აგრეთვე, საკითხი სახალხო მსაჯულთა რიცხვის გაზრდის შესახებ იმ შემთხვევაში, როდესაც სასამართლო ინიციას განსაკუთრებით მნიშვნელოვან საქმეებს, რის შესახებაც სამართლიანად არის მითითებული XIX საკავშირო პარტიული კონფერენციის თეზისებში. სახალხო მსაჯულთა რიცხვის გაზრდა ორიდან ოთხამდე სასურველი იქნებოდა ყველა ინ სისხლის სამართალს საქმეთა ნაწილზე. ამასთან, ეს ინიციატივა ადგილობრივ ხელისუფლებას, ადგილობრივ ეროვნულ ორგანოებს ეკუთვნოდეს. ეს ინიციატივა

ენვერ ნიქარაძე

და სიყვარული დავუტოვოთ შვილებს ანდერძად

უფალო, სული გააანალიზე ყველა ქართველის,
ვინც კი ოდესმე თავი დასდო მამულისათვის,
მინდა მათ ხსოვნას მეც ავუწოო ერთი სანთელი,
სხვა არაფერი მე ამ ლექსში არ მაქვს მიზანი.

მზით დასცვეთია ირმის ტყავის ჯუბა-ყაბანი
იმ კაცს, ქართულად ვინც წარმოთქვა სიტყვა პირველი.
ან ვინც შეგვიქმნა მშობლიური ჩვენი ანბანი,
განა არ იყო ჭრძნეული და გულთამხილველი.

ვინაც გამოჭრა სულ პირველად ჯარი ვაზისა,
ქრისტეს მირონთ გვაკურთხა და ჯვაკად მოკეთედ.
სვეტიცხოველი ცათა წიალ ვინაც აზიდა
და ამისათვის უსინდისოელოდ მკლავი მოკვეთეს.

ვინც გზას ერთიანდერთს, სამამულოს, მტკიცედ მიხდევდა,
იცხოვრა წმიდად და სიხარბე სულში ალაგმა,
მეფე, პოეტი, მოსაზონი თუ გუთნისდედა,
ვინც მოკვდა, მაგრამ რჯულს და რწმენას არ უღალატა.

მამული თქვენს ღვაწლს, წინაპარნო, გრძნობდა გულითადს,
თუმცა ღალატიც და ზაკვრობაც ახლოს მრავალი.
ეს თქვენ მოგმართავთ დღეს, მეოცე საუკუნიდან,
და ფიქრებს განდობთ, შორეული შთამომავალი.

ვიცით, რაც კარგი გიქმნიათ და გიქადაგიათ,
და ისიც ვუწყით სად იავეთ და სად შეცოდეთ,
ვერ დავალწიეთ თავი ვერც ჩვენ ვენის მაგიას,
ვერ გავექეცით მეოცეში ვერც ჩვენ შეცდომებს.

ადვილი ხვედრი არასოდეს ჩვენ არ გვრგებია,
ნურავინ იფიქრებს, რომ ცხოვრება მიდის იოლად,
ომი და რბევა მეოცეშიც არ დაგვკლებია,
გმირებიც გვყავდა, მაგრამ ბევრი გვყავდა იუდაც.

გვყავდნენ სულები, მამულისა თანამდებები,
თუმცა ზოგ-ზოგმა დაივიწყა ძველი ლოცვანი,
დღესაც გვიჭამეს ცოდვა, მარად მიუტევები —
ილიას სისხლი — მამისა და ჟოძღვართა-ჟოძღვარის.

მავანს მგონია, ოდეს ქვეყნად ეშმა დაბუდდა,
ბედმა დაგვიწყო და ვცხოვრობდით ხავერდ-ჩითებში,
მტერს, რაც ჩვენს თავზე სიხსნელანი კეკრი დაბრუნდა
ამ ყველა-კოლეგთ მოხაგონარ ოცდაჩვიდმეტში.

და როცა ურდო კარს მოგვადგა ქვეყნის ამკლები,
ვეფარებოდით ტყვიამფრქვევებს ჩვენსა მკერდებთ,
ჩვენ სისხლი არც იქ დაგვლვრია სხვაზე ნაკლები.
და არაფერი არ გვჭირს ბრიყვთა დასაყვედრები.

ვინც იმას ამბობს, — რომ ბელადმა არ გაიმეტა
თავისი ტომი — იმდენი მათ მაგ უცხოდდათ.
ეთრიდნის მიწა ქართველთ ძვლებით გაპობილიდა
და ვისი შვილი სად კვდებოდა ღმერთმა უწყოდა.

ბრმა თუა იგი, ვინც ყველაფერს გულლრძოდ უყურებს,
არაფერად აგდებს ჩვენს განვლილ გზას და ისტორიას.
ჩვენ ბევრი რამე გამოვტაცეთ ამ საუკუნეს,
ხულხელდაკრეფილთ ერთი წუთით არ გვიცხოვრია.

არც პოეზიის ჩაგვიჭრია როსმე სანთელი,
პალესტინაში რუსთაველის ხატიც ვიპოვნეთ,
და მეოცეში თუ სადმე აქვთ ლექსი ხოკუნი
ყალაკტიონის ჩვენც წარმოვთქვაშო უკვდავ სტრიქონებს.

აი, ვინ იყო კერპი მართლაც სახელგანთქმული,
ის რა ხანა გვერდს უშვებენს ძვირფას ანრდილებს,
მაგრამ ჩვენცა გვაქვს საამაყო, ესა ქართული
კაცობრიობის საგანძურად გადაკარჩენილი.

უცბოთოდან წმინდა ძვლებიც ჩამოვასვენეთ,
რომ შვილიშვილებს სიბეცისთვის არ გაეკლანძეთ,
გადავიწერეთ პირველი და ღმერთი ვახსენეთ,
ოდეს წმინდანად ერის მკვდარი მამა შევრაცხეთ.

შორით ყრუდ რეკენ გაბზარული ძველი ზარები,
სად გადამთიელთ თავი მოაქვთ ჩვენი სიწმინდეთ,
და ვეფხვზარები ღამ-ღამობით გაუხარეთ
ჩვენი ოლთისი, ჩვენი ტაო და არტანუჯი.

მარტო ზღვა რაა, ან მინდორი, ანდა მდინარე,
გინდა კაკასი, გინდ ალპები, გინდ ანდები,
დიახ, ჯვეკანა ეს ხალხი უფენარეს,
იმედს არ ვკარგავთ, რომ ოდესმე კვლავ გავმრავლდებით.

დღეს, ვით არასდროს, საჭირო, ძმანო, ერთობა,
განცალკევებამ ბევრი გვავნო, გვავნო ხშირადაც,
ვეეხმაპ სოფლისა, რომ სოფელმა ვეთხრაპ შენდობა,
სული ქართული, რომ კვლავ ენთოს უქრობ ჩირაღდნად.

არა, ბეშმარიტ ქართველებად ვერ ჩავთვლებით,
ჩვენი მიზეზით მომავალი თუ არ აბრუდა,
ქვეყნისთვის ერთად გავისარჯოთ სანამ ვიქნებით
და სიყვარული დავუტოვოთ შვილებს ანდერძად.

ქართველი მხატვრები რუსეთის შესახებ

მოსკოვი, 22 ივნისი. (**საჭეოორმის სპეც. კორ.**). რუსეთის ისტორიისა და კულტურის თვალსაჩინო მოვლენებს ასახავს გამოფენა „რუსეთი საქართველოს მხატვართა შემოქმედებაში". მის გახსნაზე მოიწვია დღეს მოსკოველები და დედაქალაქის სტუმრები რესპუბლიკის კულტურულსავაჭრო ცენტრმა „მზიურმა".

ექსპოზიციის გახსნისას საქართველოს სსრ კულტურის მინისტრმა ვ. ცასათაძემ აღნიშნა, რომ თანდისი ხანმოკლე არსებობის მანძილზე ცენტრმა „მზიურმა" პოპულარობა მოიპოვა ხელოვნების მოყვარულთა შორის. მის კარგ ტრადიციად იქცა გამოფენების მოწყობა, სადაც წარმოდგენილია ნიქიერი საბჭოთა ოსტატების ნამუშევრები, აგრეთვე წარსული წლების მხატვართა ნაწარმოებები. ამჟამინდელი ექსპოზიციამ, თქვა მინისტრმა, „ახალი ფურცელი ჩაწერა რუსი და ქართველი ხალხების მრავალსუკუნოვანი მეგობრობის მატიანეში.

გამოფენა, აბრაკის ძველებური სახლის მესაკუთრედ იწვევს ვ. მაიაკოვსკის მონუმენტური სკულპტურული ფიგურით, რომელიც მ. კორძახიამ შექმნა. ეატარა, ბუფორო დარბაზში. სხვადასხვა წლებში რესპუბლიკის მხატვრებ და ახალგაზრდა მხატვართა მიერ შექმნილი ასამდე ფერწერული, გრაფიკული და სკულპტურული ნაწარმოებია წარმოდგენილი.

ექსპოზიციაში — ცენტრალური ადგილი უკავია პორტრეტულ გალერეას, რომელიც წარმოგვიდგენს რუსელი და საბჭოთა კულტურის შესანიშნავ მოღვაწეებს — ლ. ტოლსტოის, ა. ბლოკიდ, ფ. ფოსტოევსკის, მ. ლერმონტოვს, პ. ჩიკოვსკის, ბ. პასტერნაკს, ს. რიხტერს, მ. ცვეტაევას, ბ. ახმადულინას. აქვეა „ამბავი იგორის ლაშქრისაზე", აგრეთვე ა. პუშკინის ნაწერთა ილუსტრაციები. პუშკინის თემა წარმოდგენილია აგრეთვე გამოფენაზე მ. ლედანაშვილის, მ. ლოლუას, ს. კაბნიანის ნამუშევრებში. იმ რუსი პოეტებისადმი პატივისცემის თავისებური გამოხატულებაა დ. ნიდიას გრაფიკული ფურცლების სერია „რუსი პოეტები და საქართველო", რომელთა შემოქმედებითი ბედი საქართველოსთან ყოველთვის დაკავშირებული.

დამთავლიერებელთა დიდ ინტერესს იწვევს შესანიშნავი საბჭოთა მომღერლისადმი მიძღვნილი განყოფილება — „ვისოცკის სამყაროები".

ექსპოზიციაში შეავიდა ნამუშევრები ეროვნული სურათების გალერეის, საქართველოს ხელოვნების მუზეუმის, რუსპუბლიკის ეთნოგრაფიული მუზეუმის კოლექციებიდან. გამოფენა მოაწყვეს საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს და რესპუბლიკის მხატვართა კავშირმა.

საქმიფორმის კორესპონდენტმა რამდენიმე იერსრეკ აიღო. ეს ტერმინ დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი **ნ. მამუკელაშვილი:**

— ჩვენს ცენტრ „მზიურში" ხალხით დადიან მოსკოველები და აქ ჩამოსული სტუმრები. ისინი დიდი ინტერესით ეცნობიან საქართველოს წარსულსა და აწმყოს, მის ხელოვნებას და კულტურას. ჩვენს საგამოფენო დარბაზში მოსკოველებმა უკვე ნახეს XVIII და XIX საუკუნეების ქართველ მხატვართა ნაწარმოებები, თანამედროვე ფერმწერთა ნამუშევრები. ბევრი კარგი გამოხმაურება დაიმსახურა ამას წინათ გამართულმა დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნების გამოფენამ, რომელზეც წარმოდგენილი იყო ლითონმჭედლებისა, ქერამიკის და თითბრის ნაკეთობანი.

მ. კარლოვა — სსრ კავშირის კულტურის სამინისტროს სამხატვრო-საექსპერტო კოლეგიის წევრი:

— ცენტრი „მზიური" სამთლიანად იქცა მოსკოველ კიდევ ერთ ღირსშესანიშნაობად. მან ქართველი ხალხის კულტურის, ხელოვნების კაცსნობის ახალი შესაძლებლობანი გადაგვიშალა. ყველი ახალი ექსპოზიცია საშუალებას გვაძლევს გავეცნოთ თანამედროვე ქართველ ფუნჯის ოსტატთა ახალ წარმომდგენლებს. მაგალითად, მაღალი შეფასება დამსახურა ამას წინათ მხატვარ ჯ. ცუნაიაშვილის ნამუშევარმა, რომელიც მშვიდობისათვის ბრძოლას ეძღვნება. ამ ნამუშევრით დაინტერესდა ტრეტიაკოვის გალერეა.

ცხოველ ინტერესს იწვევს ეს ექსპოზიციაც, რომელიც რუსეთსაქართველოს ძმური ურთიერთობის დიდ წარსულს ასახავს. როგორც ამბისნეს, ცენტრის საბჭოწევრება ბზეს უკავშირდება. მე დამთავლიერებელთა სიერთა აზრს გამოვთქვამ, თუ ვიტყვი, რომ საგამოფენო დარბაზში აქ წარმოდგენილ სურათებთან ერთად თითქოს მზე შემოჭრილა, როგორც ქართველი ხალხის გულთბილობის ნაწილი.

გვიბარია, რომ გამოფენა „რუსეთი ქართველ მხატვართა შემოქმედებაში" ქართველ მხატვართა და მოქანდაკეთა მოღაღი პროფესიული დონის ბრწყინვალე ნიშანია.

ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝ

საკდესი იუწყება
22 ივნისი

ᲞᲐᲙᲘᲡᲢᲐᲜᲘ ᲐᲠᲚᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲥᲔᲜᲔᲕᲘᲡ ᲨᲔᲗᲐᲜᲮᲛᲔᲑᲔᲑᲘᲡ

ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲐᲒᲚᲐᲜᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲒᲐᲠᲔᲝ ᲡᲐᲥᲛᲔᲗᲐ ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲝᲨᲘ

ᲥᲐᲑᲣᲚᲘ. ავღანეთის რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროში გაიმართა პრესკონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა ენენევის შეთანხმებათა განხორციელებას. მასში მონაწილეობდნენ საგარეო საქმეთა სამინისტროს ავღანეთისა და პაკისტანში გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მეთვალყურეთა მისიასთან ურთიერთობის პიროს ბოლოს გამგე ადლულ გაფურ ჯაქმანი და ავღანეთის რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს საგარეო ურთიერთობის გაწყოფილების უფროსი გენერალ მაიორი შუბამედ პატან ჯანბაზი.

პრესკონფერენციაზე აღინიშნა, რომ ჯერ კიდევ ენენევის მორიგებათა ძალაში შესვლამდე ავღანეთის მხარემ მთელი რიგი ნაბიჯები გადადგა მათი განხორციელებისათვის. კერძოდ, ქვეყნის სახელმწიფოთა რაიონებიდან ჯარის ნაწილების გაყვანის გზით იქ შეიქმნა ინოდოსაგან თავისუფალი შშვიდობის ზონები. მაგრამ საპირისპირო მხარე, პაკისტანის მხარდამჭერით მოქმედებდა, საწინააღმდეგო მიმართულებით და საზღვრისპირა რაიონებს ჭარბად ამარაგებდა იარაღით. ენენევში მიღწეული შეთანხმებების სრული შესაბამისობით ქვეყნიდან დაიწყო საბჭოთა ჯარების გამოყვანა. ამ ეტაპად საქმიანობაში უკვე დაბრუნდა საბჭოთა მეომრების მეოთხედი. რესპუბლიკის პრეზიდენტის, მისი შეიარაღებული ძალების მთავარსარდლის ხაჯიუოლის განკარგულების თანახმად, პაკისტანის მთელ რიგ სასაზღვრო რაიონებში ავღანეთის არმია არ ეწევა აქტიურ საბრძოლო მოქმედებას ექსტრემისტული ჯგუფების მუდმივი თავდასხმების მიუხედავად.

სამწუხაროდ, პაკისტანის მხარეს არა თუ არ განუხორციელებია ღონისძიებანი, ენენევის შეთანხმებათა, მთელი რიგი დებულებების რეალიზაციისათვის, არამედ პირდაპირ საპირისპირო მიმართულებით მოქმედებს. პაკისტანის ხელისუფალნი ყოველგვარ დახმარებას აწვდიან ოპოზიციურ ძალებს, ეწევიან ტერორისტულ ბანდიტურ ოპერაციებს, ამარაგებენ ბანდიტებს, ორგანიზაციას უწევენ ბანდიტურ ბაზებს, ეფარებიან ბანდიტებს, ეფარებიან ბანდიტებს, ეფარებიან ბანდიტებს.

ბოლოს, ავღანეთის ხელისუფალნი ეფარებიან ბანდიტებს, ეფარებიან ბანდიტებს, ეფარებიან ბანდიტებს.

ᲬᲘᲜᲐᲓᲐᲓᲔᲑᲐ ᲣᲐᲠᲧᲕᲔᲚ

◆ ᲜᲘᲥᲐᲠᲐᲒᲣᲐ

ᲛᲐᲓᲠᲘᲓᲘ. ნიკარაგუის კონტრრევოლუციონერთა ხელმძღვანელებმა უარყვეს სანდინისტური მთავრობის წინადადება, რომ 24-29 ივნისს განაახლონ მოლაპარაკება ცეცხლის სახელოო შეწყვეტის შესახებ, რომელიც, როგორც ცნობილია, ჩაშალეს კონტრრევოლუციონერებმა ამერიკის შეერთებული შტატების მითითებით. ამას იუწყება ეფეს საგენტო. ეგრეთ წოდებული „ნიკარაგუის წინააღმდეგობის" ერთ-ერთმა ლიდერმა კონტრრევოლუციონერთა გადაწყვეტილების მოტივად დაასახელა „ბადაგები" ბანდიტებისა, რომ „ნიკარაგუაში იოლევა ადამიანის უფლებანი და დემოკრატიული თავისუფლებანი". მაგრამ, როგორც პოლიტიკური მეთვალყურენი აღნიშნავენ, მოლაპარაკების მორიგი ჩაშლის მიზეზი გახდა ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის პოზიცია, რომელიც ცდილობს კონტრრევოლუციონერთათვის სამხედრო დახმარების გაწევის გზით ვაიჭიანუროს ნიკარაგუაში კონფლიქტის გადაჭრა და კიდევ უფრო გაამწვავოს კრიზისული ვითარება ცენტრალური ამერიკის რეგიონში.

● ᲐᲨᲨ

ᲐᲗᲐᲡᲐᲛᲓᲔ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡᲔᲚᲘ ᲡᲙᲝᲚᲘᲡ ᲛᲝᲬᲐᲤᲔᲗᲐᲗᲕᲘᲡ ᲙᲚᲣᲑᲘᲡ ᲓᲔᲓᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲨᲘ (ᲡᲣᲠᲐᲗᲘ). ᲘᲡᲘᲜᲘ ᲘᲛ ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲘᲡ ᲛᲝᲬᲐᲤᲔᲗᲐᲗᲕᲘᲡ ᲚᲝᲖᲘᲜᲘᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ „ᲣᲑᲐᲚᲝᲚᲘ ᲛᲘᲗᲐ — ᲐᲠ ᲛᲣᲠᲚᲘ". ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲒᲐᲮᲓᲐᲜᲘᲡ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲘ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲥᲐᲚᲐᲥᲔᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲡᲐᲮᲔᲑ.

ᲐᲛᲘᲡᲐ ᲓᲐᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ.

ᲐᲛᲐᲡ ᲘᲣᲬᲧᲔᲑᲐ ᲔᲤᲔᲡ ᲡᲐᲒᲔᲜᲢᲝ. ᲔᲒᲠᲔᲗ �წᲝᲓᲔᲑᲣᲚᲘ „ᲜᲘᲙᲐᲠᲐᲒᲣᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲦᲓᲔᲒᲝᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ" ᲔᲠᲗ-ᲔᲠᲗᲐᲛ ᲚᲘᲓᲔᲠᲘᲛ ᲙᲝᲜᲢᲠᲠᲔᲕᲝᲚᲣᲪᲘᲝᲜᲔᲠᲗᲐ ᲒᲐᲓᲐᲬᲧᲕᲔᲢᲘᲚᲔᲑᲘᲡ ᲛᲝᲢᲘᲕᲝᲓ ᲓᲐᲐᲡᲐᲮᲔᲡ „ᲣᲑᲐᲚᲝᲚᲘ ᲛᲘᲗᲐ — ᲐᲠ ᲛᲣᲠᲚᲘ". ᲙᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲒᲐᲮᲓᲐᲜᲘᲡ ᲗᲣ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲘ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲐᲓᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲐᲪᲘᲘᲡ ᲞᲝᲖᲘᲪᲘᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲪ ᲪᲓᲝᲚᲝᲑᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐᲡ ᲓᲐ ᲒᲐᲜᲐᲮᲚᲔᲑᲐᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ, ᲠᲝᲛ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘ ᲐᲠ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲒᲔᲑᲘ ᲐᲛ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲓᲐᲐᲡᲐᲮᲔᲡ „ᲣᲑᲐᲚᲝᲚᲘ ᲛᲘᲗᲐ — ᲐᲠ ᲛᲣᲠᲚᲘ".

ᲐᲛᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲜᲐᲠᲙᲝᲛᲐᲜᲘᲐ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ᲞᲠᲘᲜᲪᲘᲞᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ.

ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝ—88

ᲬᲚᲔᲑᲘ ამერიკა-ჩინეთის ურთიერთობის რამდენიმე ღირსშესანიშნავი თარიღი აღინიშნა. 1972 წლის თებერვალში რ. ნიქსონმა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში მოაწყო სენსაციური მოგზაურობა, რამაც გზა გაუკაფა ახალი ტიპის ურთიერთობას, რომლის შედეგადაც 1978 წელს მათ შორის სრული დიპლომატიური კავშირი დამყარდა. როგორც იქნა დამთავრდა ხანგრძლივი პერიოდი, რომლის მანძილზეც ვაშინგტონი არ სცნობდა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას.

ამერიკის მმართველი წრეების გადაწყვეტილება ეყრდნობოდა სრულიად უსაფუძვლო და მერყეუვე მითს გამოეყენებინათ ჩინეთი იარაღად საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ და ამაზე დაეფუძნებინათ თავიანთი პოლიტიკა ჩინეთის მიმართ. სწორედ ეს მოსაზრება იყო მთავარი იმ საბუთებს შორის, რომლებიც მაშინ მოპყავდა კარტერის ადმინისტრაციას და შემდეგ ეს ესტაფეტა რესპუბლიკელებმა ჩაიბარეს რ. რეიგანის მეთაურობით. ჩინეთის საკითხში ამერიკელი ანალიტიკოსები და ექსპერტები მაშინ ერთსულოვნად აღნიშნავდნენ, რომ პეკინიც უწინარეს ყოვლისა, ხელმძღვანელობდა გეოპოლიტიკური ლოგიკით, რომელიც დაკავშირებული იყო ჩინეთის ინტერესებისადმი „საბჭოთა საფრთხით". ახლა თვალი არ უნდა დავხუჭოთ იმაზე, რომ ჩინური რიტორიკა ასეთი დასკვნების საფუძველს იძლეოდა, მაგრამ ამერიკელი პოლიტიკოსები და ჩინოლოგები პრაქტიკულად უყურადღებოდ ტოვებენ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის ისეთ რეალურ ინტერესებს ამერიკა-ჩინეთის ურთიერთობის სფეროში, როგორიცაა ჩინეთის მოთხოვნილებანი მოდერნიზაციის დიდმასშტაბიანი პროგრამის რეალიზაციის მიზნით გარე სამყაროსთან ფართო და ყოვლისმომცველი ეკონომიკურ და მეცნიერულ-ტექნიკურ ურთიერთმოქმედებაზე, რასაც აშკარად აბრკოლებდა ვაშინგტონთან მოუგვარებელი კავშირურთიერთობა. რა დასამაჯერო და, ბევრი საბჭოთა სპეციალისტიც აპყავ ამ მხრივ „ბუზუფუზიულ კოლეგებს". ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში კი, როგორც ჩანს, ესმოდათ, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების მოკავშირენი ინტენსიურად და ფართო ალაანით ითანამშრომლებდნენ ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან ამერიკის სანქციის გარეშე. ამასთანავე საშინაო-ეკონომიკური პრობლემების ტვირთი (სამეწველო ბაზის რეკონსტრუქციის, ნედლეულით მომარაგების ფეისებრივად ახალი დონის, სასურსსთო პროგრამის (გადაწყვეტის ჩაპირობა, რომ ადარაფერი ვთქვათ ახალი, მეცნიერებატევადი დარგების გაჩენთარების იმპერატივზე) ამერიკის შეერთებულ შტატებთან ურთიერთობის საკითხს უბრიველეს მნიშვნელობას ანიჭებდა.

უფრო მეტიც, ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკოსებს დაავიწყდათ, რომ იგივე მწვავე საშინაო პრობლემები საბჭოთა კავშირთან ურთიერთობის ნორმალიზაციის მიზანშეწონილობასაც განაპირობებდა. რა თქმა უნდა, ძნელი წარმოსადგენია, რომ ამერიკის პოლიტიკური წრეებმა საშინაო კონსენსუსი ჩაბოიკოტებებუ ...იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან თან არ მოპყოლოდა პოლიტიკური გართულებანი ფართო მასების მონაწილეობის გაფართოება საზოგადოებრივი მართვის პროცესში. ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში ძძლავრი კამპანია გაჩაღდა შეგნების ასამაღლებლად, რომლის მიზანი ის იყო, რომ უმოკლეს ხანში მოეღოთ ბოლო „უაზრმელი კომუნიმისა" და „კულტურული რევოლუციის" ეპოქის გადმონაშთებისთვის. მიუხედავად ამისა, რომ გარეგნულად ეს ტენდენციები დიდად არ ეხებოდა საერთაშორისო ურთიერთობას, მაინც ძძლავრად მოქმედებდა შიგნიდან და კარიანაულად ცვლიდა გარე სამყაროსთან ჩინური საზოგადოების კონტაქტების ფორმასა და შინაარს; ჩინეთმა ფართო გზა მისცა ორმხრივი კონტაქტებისა და თანამშრომლობის გაბრიისა და გამრავალფეროვნების პროცესს. სწორედ ამის მეოხებით, რომ რადიკალურად გადაისინჯა ყარე სამყაროსთან ურთიერთმოქმედების რეჟიმი და გაუქმდა შეზღუდვები უეფილ პარტნიორებთან ჩინური ორგანიზაციების საქმიან ურთიერთობაზე (კულტურული კონტაქტები, საზოგარგრეთ გასვლა და იქიდან ჩამოსვლა, საერთაშორისო სარბიელზე ჩინური ფირმებისა და ჩინეთში უცხოური ფირმების საქმიანობა) საგრძნობლად განეთითარდა ორმხრივი ურთიერთობანი, უწინარეს ყოვლისა ამერიკის შეერთებულ შტატებთან და იაპონიასთან.

სწორი არ იქნებოდა თვალი აგვერიდებინა ამერიკა-ჩინეთის დიალოგის სერიოზული სიძნელეებისა და სირთულეებისათვის, რომლებსაც სხვადასხვა მიზეზი აქვთ, მაგრამ უპირველესი მიზეზია სოციალურ-პოლიტიკური სისტემების განსხვავება და მოძველებული პოლიტიკური აზროვნება. ამერიკის შეერთებულ შტატებში შემორჩენილი გეოპოლიტიკური და იდეოლოგიური შეხედულებანი ჩინეთზე იმას იწვევს, რომ ვაშინგტონი ცდილობს პეკინს თავისი „ნება" უკარნახოს: კერძოდ, გრძელდება ძველი შენიღბული გეზი ტაივანისთვის, როგორც დამოუკიდებელი სახელმწიფოსთვის მხარდასაჭერად; თავს იჩენს ხოლმე აშკარა უკმაყოფილება ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის „დამოუკიდებელი" საგარეო პოლიტიკის გამო, და ბოლოს, ცდილობენ ჩაერიონ ჩინეთის საშინაო საქმეების ისეთ საკითხებში, როგორიცაა სოციალისტური დემოკრატია, მხარს უჭერენ ტიბეტის სეპარატისტულ დაჯგუფებებს და ა. შ. ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკის შესაბამის რეაქციას ვაშინგტონის საპასუხო ღონისძიებები მოსდევს ხოლმე. და აი, 1987 წლის ბოლო

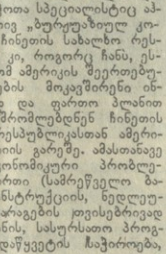

Ა. ᲜᲐᲒᲝᲠᲜᲘ,
ᲘᲡᲢᲝᲠᲘᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘᲗᲐᲗᲐᲛᲔᲠᲘᲡ ᲙᲐᲜᲓᲘᲓᲐᲢᲘ, ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲜᲐᲓᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐᲗᲐᲛᲔᲠᲘᲡ ᲐᲙᲐᲓᲔᲛᲘᲘᲡ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑᲘᲡ ᲙᲐᲜᲐᲓᲘᲡ ᲘᲜᲢᲐᲠᲞᲠᲔᲢᲘᲡ ᲣᲤᲠᲝᲡᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲗᲐᲜᲐᲛᲨᲠᲝᲛᲚᲘ.

ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ ᲐᲗᲘ ᲬᲔᲚᲘ

ᲡᲞᲔᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲐᲓ „ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ"

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲐ—ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ:

ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ ᲛᲘᲡᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘᲗ ᲓᲐᲬᲧᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲘ ᲓᲘᲐᲚᲝ�გᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲓᲐ ᲩᲘᲜᲔᲗᲘᲡ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐᲨᲝᲠᲘᲡ ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲘᲓᲐᲜ ᲐᲛᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲒᲐᲛᲝᲠᲘᲪᲮᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲩᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲘᲖᲔᲖᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲨᲔᲠᲗᲔᲑᲣᲚᲘ ᲨᲢᲐᲢᲔᲑ

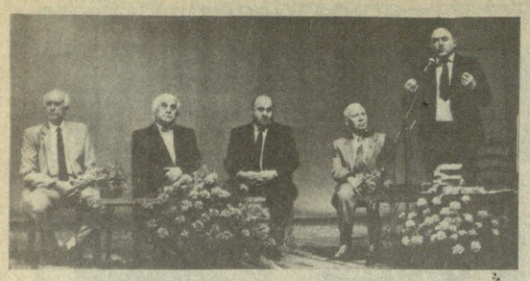

პირველი თანავარსკვლავედი

ირაკლი აბაშიძე, გრიგოლ აბაშიძე, გურამ ფანჯიკიძე, ჭაბუა ამირეჯიბი, არჩილ სულთანური, ოთარ ჭიჭინაძე და... ნოდარ დუმბაძე — აი, ის შვიდეული, რომელსაც საქართველოს სსრ მეცნიერების, ლიტერატურისა და ხელოვნების მუშაკთა საავტორო უფლებების რესპუბლიკურმა საგანგებო ლაურეატობა არგუნა, როგორც საზღვარგარეთ ყველაზე პოპულარულ ქართველ მწერლებს.

ლიტერატურულ საღამოზე, რომელიც საქართველოს სახელმწიფო ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში გაიმართა, გრიგოლ აბაშიძეს, გურამ ფანჯიკიძეს, ჭაბუა ამირეჯიბსა და არჩილ სულთანურს ლაურეატობის დიპლომები „ოქროს საწმისი“ და უფროფეთის სხვადასხვა გამომცემლობის მიერ ახლად დაბეჭდილი მათი ნაწარმოებები გადასცა საავტორო უფლებათა საგანგებოს ხელმძღვანელმა, მწერალმა ვლ. ალფენიძემ. მან აღნიშნა კულტურული კონტაქტების უფიდესი მნიშვნელობა, რომლებიც ესოდენ ახლოებს ერთმანეთთან სხვადასხვა ერის წარმომდგენლებს, და ხაზი გაუსვა ამ მეგობრულ ურთიერთობათა განმტკიცებაში ქართველ მწერალთა ღვაწლს.

სიტყვით გამოსულმა დაჯილდოებულმა მწერლებმა ილია ჭავჭავაძეს იმ მზრდელ ინტერესზე, რომელიც იგრძნობა უცხოეთში, განსაკუთრებით ევროპის ქვეყნებში ქართული ლიტერატურის მიმართ, იმ უახლოეს ამოცანებზე, რომლებიც შეეხება მათს შემოქმედებითს ცხოვრებას.

მაინც, რა არის ამოსავალი წერტილი ამ პირველი თანავარსკვლავედის შეკავშირებისა?. სულ ცოტა 15 უცხოურ გამომცემლობაში გამოცემული წიგნები და ამასთან სამომავლოდ დადებული კონტრაქტების რაოდენობა.

90 ენაზეა გამოცემული საბჭოთა კავშირში და საზღვარგარეთ ნოდარ დუმბაძის ნაწარმოებები! მისი ჯილდო — დიპლომი და უცხოეთში ახლად გამოცემული „თეთრი ბაირაღები“, „მარადისობის კანონი“ და მოთხრობების კრებული გადაეცა მწერლის ქალიშვილს მანანა დუმბაძეს.

ავადმყოფობის გამო საღამოს ვერ დაესწრო პოეტი-აკადემიკოსი ირაკლი აბაშიძე, რომელის მოსალმება და სამადლობელი სიტყვა საჯაროდ წაიკითხეს.

ლიტერატურულ საღამოში მონაწილეობა მიიღეს ქართული თეატრალური და მუსიკალური ხელოვნების ოსტატებმა, მსახიობებმა ზ. კვერნაძისა და ნ. ალფარაძემ, ნ. ალფარაძემ, თ. ლასხიშვილმა, ჯ. მელქაძემ, ლ. უჩანეიშვილმა, მ. კინწურაშვილმა, კომპოზიტორმა რ. სეფასკვარაძემ, მომღერლებმა ე. კაკულიამ, დუმბა ჯოხოლეიძეებმა, ანსამბლებმა „თაიგულმა“ და „პალიტრამ“. უჩვენეს ნაწყვეტები კინოფილმებიდანაც „თვალი პატიოსანი“, „დათა თუთაშხია“ და „კუკარაჩა“.

— 15 წელია, რაც არსებობს საავტორო უფლებების რესპუბლიკური საგანგებო, ამ ხნის მანძილზე ეს „ოქროს საწმისის“ მფლობელი პირველი თანავარსკვლავედია. ამიერიდან, — განაცხადა ვლ. ალფენიძემ, — ყოველ ორ წელიწადში მიენიჭებათ ავტორებს საპატიო დიპლომი უცხოეთში გამოცემული წიგნებისა და გაფორმებული კონტრაქტებისათვის. ეს მწერლობის უზენაესი მისიის დაფასებისა და აღიარების კიდევ ერთი გამოხატულებაა.

გუშინ — დღეს — ხვალ

ფაქტი ■ მოვლენა ■ კომენტარი

აკაკის დღესასწაული

● **საჩხერე.** გასულ კვირას საზეიმოდ მორთულ საჩხერეში მრავალმა სტუმარმა მოიყარა თავი. აქ ზაფხულის ამ მზიან დღეს, გაიმართა აკაკის დღესასწაული.

ზეიმის მონაწილეებმა და სტუმრებმა ყვავილებით შეამკეს აკ. წერეთლის ძეგლი საჩხერეში, პოეტის მშობლიურ სოფელ სხეფტორში კი გაიმართა საზეიმო ელეგიონალი.

ტრიბუნაზე ერთმანეთს ცვლიდნენ საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის მდივანი ხ. ბერულავა, მწერლები და პოეტები რ. ჯაფარიძე, მ. ლეკანიძე, ფ. ხალვაში, ნ. შამანაძე, ი. ქიშერტელიძე, გ. კლდიაშვილი, მსახიობი მედეა ჯაფარიძე და სხვები. ისმოდა აკაკის ლექსები. საჩხერის, ჭიათურის და ორჯონიკიძის რაიონების მხატვრულმა კოლექტივებმა წარმოაჩინეს თავიანთი შემოქმედება. ზეიმზე საჩხერის საპატიო მოქალაქეებად აირჩიეს რაიონის მოწინავე მშრომელები.

▼ ▼

დამფუძნებელ კონფერენციაზე

● **ინდუსტრიული** რუსთავის მშრომელები მოწონებით შეხვდნენ გადაწყვეტილებას რუსთაველის რესპუბლიკური საზოგადოების შექმნის შესახებ. მოკლე ხანში აქ ჩამოყალიბდა საზოგადოების 203 პირველადი ორგანიზაცია, რომლებშიც გაერთიანდა 6 ათასზე მეტი წევრი. მთ საზოგადოების ფონდში უკვე გადარიცხულ 27 ათას მანეთზე მეტი. აქედან საწარმოო გაერთიანება „აზოტის“ ანგარიშზეა 5 ათასი მანეთი, ამდენივე ჩარიცხეს მეტალურგებმა. რუსთავის პოლიტექნიკური ტექნიკუმის პედაგოგებმა სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამარჯვების შედეგად მიღებული პრემია — 1000 მანეთი მთლიანად ამ ფონდში გადარიცხეს. საზოგადოების რიგები სწრაფად იზრდება.

კონფერენციამ აირჩია რუსთაველის საზოგადოების რუსთავის საქალაქო ორგანიზაციის გამგეობა და სარევიზიო კომისია. გამგეობის თავმჯდომარედ აირჩეულია მწერალი კ. მუმლაძე, სარევიზიო კომისიის თავმჯდომარედ — საწარმოო გაერთიანება „აზოტის“ წარჩინებული მშრომელი სვეტლანა აბულაძე.

▼ ▼

სახელოვან ადამიანთა მუზეუმი

● **თერჯოლა.** თერჯოლის რაიონის სოფელ ჩხარში საზეიმოდ გაიხსნა მეინერის და საზოგადო მოღვაწის, აკადემიკოს შალვა ამირანაშვილის და სხრ კავშირის სახალხო არტისტის პეტრე ამირანაშვილის სახლ-მუზეუმი.

ამ დღეს აქ თავი მოიყარეს შალვა და პეტრე ამირანაშვილების ნათესავებმა, ახლობლებმა, სტუმრებმა თბილისიდან, ქუთაისიდან, მეზობელი რაიონებიდან, თერჯოლის რაიონის საზოგადოებრიობამ.

მუზეუმში გამოფენილია შალვა და პეტრე ამირანაშვილების პირადი ნივთები, ჯილდოები, სიგელები, კოსტუმები. აქვეა ეთნოგრაფიული კუთხე და მინი-სამეცნიერო ცენტრი, სადაც გამოფენილია შ. ამირანაშვილის მიერ შესწავლილი ხელნაწერები, ხუროთმოძღვრული ძეგლები; რაიონის ისტორიული ძეგლების ამსახველი სურათები, ქართული ეთნოგრაფიის ნიმუშები.

სახლ-მუზეუმის ეზოში გამართულ სახელდახელო თეატრონზე თბილისის და ქუთაისის საოპერო თეატრების სოლისტებმა წარმოადგინეს სცენები სხვადასხვა ოპერიდან. ზეიმმა ჩხარიდან თერჯოლის შრომის სასახლეში გადაინაცვლა.

▼ ▼

„ვეფხისტყაოსანი“ ქართულ ენაზე

● **ქუთაისი** პოეტმა ჯარდოე ანადმა, რომელიც ორი ათეული წელია თბილისში ცხოვრობს, აქ ეწვევა ნაყოფიერ შემოქმედებით მუშაობას, თავის მშობლიურ ენაზე აამეტყველა დიდი ქართველი პოეტის შოთა რუსთაველის უკვდავი პოემა „ვეფხისტყაოსანი“, მთარგმნელმა იგი დასასტამბად გადასცა კ. ერეკვნის გამომცემლობას.

— თავს ბედნიერად ვგრძნობ, რომ ხანგრძლივი, დაძაბული შრომის შემდეგ დიდი ინსტინქტი — თქვა ჯარდოე ანადმა.

▼ ▼

ლიტერატურული სალონი

● **თბილისის** საქალაქო სასპორტო აღმასკომის სხდომათა დარბაზში გაიმართა ახალგაზრდა დეპუტატებისა და დეპუტატ შემოქმედთა შეხვედრა. საფუძველი ჩაეყარა ლიტერატურულ სალონს, რომლის პირველი განხილვის საგანი იყო ცნობილი პოეტის მორის ფოფხიშვილის შემოქმედება.

პოეტმა ვახტანგ გორგაძელმა, კომპოზიტორმა შოთა მილორავამ, დეპუტატებმა ილალარაკეს მ. ფოფხიშვილის პოეზიაზე, წაიკითხეს მისი ლექსები, შეეხნენ ლიტერატურის საინტერესო საკითხებს, შეკრებილნი გულთბილად შეხვდნენ მ. ფოფხიშვილის გამოსვლას.

გამოითქვა აზრი, რომ ასეთი ლიტერატურული სალონები შეიქმნას მოკრთალბზოებში, საწარმო-დაწესებულებებში, სასწავლებლებში...

▼ ▼

აირჩიეს პროექტორი

● **სულ** უფრო ღრმავდება დემოკრატიისა და საჯაროობის პროცესი. ამის ნათელი დადასტურებაა აფხაზეთის ა. მ. გორკის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტში უკანასკნელ ხანს ჩატარებული ღონისძიებები, ჯერ იყო და აქ ფაული კენჭისყრით აირჩიეს რექტორი. ამის შემდეგ ორი თვეე არ გასულა და კვლავ გაიმართა უნივერსიტეტის აქტივის კრება, რომელიც ახალი პროექტორის არჩევნებს მიეძღვნა.

კრების თავმჯდომარემ, უნივერსიტეტის რექტორმა პროფესორმა ა. ბეგანიმამ შეკრებილთ წარუდგინა კანდიდატები — ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, სკკპ ისტორიის კათედრის დოცენტი ბორის კვარაცხელია და სახალხო მეურნეობის დარგების დაგეგმვისა და მართვის კათედრის გამგე, პროფესორი რევაზ ხარებავა.

აქტივის კრების მონაწილეებმა ფაფული კენჭისყრით, ხმების ფარა უმრავლესობით უნივერსიტეტის სასწავლო მუშაობაში პროექტორის თანამდებობაზე აირჩიეს ბორის კვარაცხელია.

ამჯერად, ლაგოდეხის რაიონში...

● **საქართველოს** ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის მუშაობის პრაქტიკაში ტრადიციად დამკვიდრდა კომიტეტის ხელმძღვანელთა, ჟურნალისტების პერიოდული შეხვედრა ტელემაყურებლებთან, კიდევ ერთი ასეთი შეხვედრა მოიტანა 12-13 ივნისს ლაგოდეხის რაიონში.

ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის ხელმძღვანელები და შემოქმედებითი მუშაკები შეხვდნენ რაიონის მშრომელებს, მოეწყო სოციალურ-ეკონომიკური ცხოვრების, როგორც საქართველოს ტელევიზიისა და რადიოს მუშაობის, ისე რაიონის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების, საკავშირო XIX პარტიული კონფერენციისთვის მზადებისა და რაიონში გარდაქმნის მიმდინარეობის შესახებ საზოგადოებრივი აზრის შესწავლისათვის.

აქტიური მსჯელობის საგნად იქცა საქართველოს ტელევიზიის პროგრამები, ცალკეული ციკლები და გადაცემები. მართალია, რაიონის მშრომელები მაღალ შეფასებას აძლევენ საქართველოს ტელევიზიას, მის მუშაობას გარდაქმნის იდეების პროპაგანდაში, მაგრამ გამოითქვა მრავალი შენიშვნაც, სურვილიც, რომელთა შესახებაც ტელევიზიის დღევანდელ საღამოზე ამომწურავი პასუხები მიიღეს საქტელერადიოკომიტეტის თავმჯდომარის ა. სანბალიძისა და თავმჯდომარის მოადგილის ი. მესხიშვილისაგან.

▼ ▼

ესპანეთის ფირმასთან ერთად

● **ესპანეთის** ფირმის „ინგროსსა“ პრეზიდენტმა ოტილიო ფერნანდეზმა მეცნიერთა ბიოქიმიის ინსტიტუტის დირექტორს, რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს გიორგი კვესიტაძეს მადრიდში ფირმის წარმომადგენლებთან შეხვედრაზე უთხრა, რომ ქმაყოფილია ქართველ მეცნიერებთან თანამშრომლობის პირველი ეტაპით. ქართველთა სპეციალისტმა ილალარაკა გამოკვლევების პირველ შედეგებზე, რომლებიც ინსტიტუტმა განაბორიცელი ბარშან დადებული ერთობლივი ხელშეკრულების თანახმად. ფირმა „ინგროსსა“ წინადადება მისცა ქართველ სპეციალისტებს შეასრულონ სამუშაოები, რომლებიც გამოავლენენ მეცნარეზე, ორგანულ ფუძეზე, დამზადებული ბიოაქტიური პრეპარატის მოქმედების მექანიზმს. ესპანეთში გ. კვესიტაძის ყოფნის დროს განიხილეს შემდგომ სამუშაოთა გეგმა. დაიდო ხელშეკრულება ერთობლივი წიგნის — „ნარჩენების უტილიზაციის მიკრობული და ფერმენტული ტექნოლოგიები“ ესპანეთში გამოცემის თაობაზე.

▼ ▼

მიიწისქვრა სოფლებში

● **ერევანი,** 22 ივნისს სომხეთში მოსკოვის დროით 5 საათსა და 18 წუთზე მიწისძვრა მოხდა. მისი ეპიცენტრი მდებარეობდა გუკასიანის რაიონის სოფელ ბაგრის სამხრეთ-აღმოსავლეთით 10-15 კილომეტრზე.

როგორც სომხეთის სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ლენინაკანის სეისმოდიკური სეისმური პროგნოზის ექსპედიცია იუწყება, მიწისძვრის ძალა ეპიცენტრში შეადგენდა 6 ბალს, გუკასიანში — 4-5-ს, სტეფანავანში — 3-4-ს, ლენინაკანში — დაახლოებით 3 ბალს, მსხვერპლი არ არის. დაზიანდა ძველი ნაგებობანი.

რუბრიკისათვის გამოყენებულია საკადესის, საქინფორმისა და „კომუნისტის“ კორესპონდენტთა მასალები.

ფესტივალი

სამი თეატრალური საღამო

◎ **სურათებზე:** სპექტაკლების სცენები. თ. ნიკოლაიშვილის („კომუნისტი“) ფოტო.

ნოდარ დუმბაძეს — ბატონ ნოდარს, ალბათ, ეს ეგონა, ეს ეგონა, ეს ეგონა — ბევრ ადამიანს, ბევრ ადამიანს, ბევრ ადამიან